

Z kroniky obce Ostravice

BESKYDY

Běžecké trasy / Walking skitracks BÍLÁ - STARÉ HAMRY

„JSME V HORÁCH, TOŽ K ŽITÍ JSOU DÁNY TY HORY....“ P. BEZRUČ

JAVOŘINA

Proč obce Ostravice, když se nacházíme na území obce Staré Hamry? Vysvětlení je jednoduché. K 1.7.1951 došlo k novému správnímu rozdělení obou obcí a provedena byla tato změna: občané Starých Hamer – Hamrovic i s přílehlými osadami byli přiděleni k obci Ostravice a občané Ostravice – Samčanka s přílehlými osadami (Hutě pod Smrkem, Jankula, Chlopčiky, Lojkaščanka, Červík, Říky – levá strana, Volňanka, Kopec, Myslíkovjanka, Javořina, Němčanka, Klubová, Ošťana, Medvědí, Břestový a Velký) k obci Staré Hamry. Nově pak vznikla samostatná obec Bílá. Z toho plyne, že pokud bychom se na tomto místě nacházeli před rokem 1951, byli bychom v obci Ostravice. Starobylost osady Ostravice dokazuje mnoho místních pojmenování. Zajímavá jsou jména některých kopců: Žár, Horečka, Košárky, Zákřesy, Růžanec, Studenčany, Kladnatá, Hlavatá, Okruhlica, Roztrží, Ježula, Ostrá. Četná jména osad jsou podle nynějších nebo bývalých majitelů usedlostí. Lojkaščanka – majitel Lojkašek, Samčanka – Samec, Němčanka – Němec, Klepačka, Jankula, Volňanka, Matysčanka a více jiných podobných názvů se hlavně u samot užívá a jména rodin jsou dosud tázák alespoň z většiny (v roce 1925). Osady mají pojmenování i podle stromů a keřů: Břestov, Ulmiska (nyní běžně Ujmiska), kde skutečně rostou vzrostlé jilmy nebo Samorostlý. Do 50 let 19. století se zde, jak i v širším okolí, na mnoha místech dobývala železná ruda = krevet pro frýdlantské železářny. Zbytky tohoto dobývání jsou doposud patrné např. v údolí řeky Čurábky (v obci Bílá) nebo na jižním svahu Smrk, kde se až dosud část lesa jmenuje „Stará Huť“. Podle pověstí zde stály skelné hutě, což by dosvědčovaly i často v řečišti nalezené střeptiny skloviny.

Místo, kde se huť nacházela- nad soutokem Čeladenského potoka a Velkého potoka nedaleko osady Břestový bylo lokalizováno v roce 2003. Předpokládá se, že pec byla dvoupáková. Zachovaly se z ní velké bloky pískovce s natavenou skelnou hmotou a rovněž se podařilo objevit úlomky výmazu pánve s roztaženou sklovinou. Také byly objeveny zlomky keramiky, které tvarem a dekorem odpovídají období 17. století. Předpokládá se, že se zde vyrábělo nejen tzv. divoké lesní sklo, ale i sklo barevné. Vodítkem pro existenci sklárny v této lokalitě může být listina o činnosti popelářů na hukvaldském panství. Sklárna na Velkém potoku existovala pravděpodobně v letech 1671 - 1680. Bylo zde 10 až 15 objektů, ve kterých bydleli skláři, jejich rodiny a nádeníci, a to patrně kousek výš proti proudu potoka než stála sklárna. Surovina pro skelnou huť byla získávána na jihovýchodním výběžku Samorostlého. V těchto místech jsou patrné stopy po těžební činnosti, rozpadavé slepence obsahující velké množství mléčné bílých oblázků křemene, potažených pyritem. (převzato z NPÚ, autor Mgr. Jaromír Polášek). Cesta vedoucí údolím ostravickým na Slovensko byla vždy důležitou cestou i pro účely vojenské a v pohybných dobách bývalo v místech nazývaném „Šance“ zahrazováno proti nepřítelům. V roce 1848 proti vojsku maďarskému - Košutovu Šance dobře sloužily. V roce 1866 za války s Prusy, kdy vojsko z Uher – Klapkovo bylo na Bílém Kříži, denně vojsko z Frýdlantu selskými povozy z Ostravice dopravovali až na Baraní – na hranici Uher, kde vojáci hranici střežili. Tehdy také spousta vojska z Uher ostravickou cestou táhla proti Němcům k Místku.

Vše nasvědčuje tomu, že obec Ostravice je původu velmi starého, že patřovala k panství hukvaldskému a že cesta údolím ostravickým byla a dosud jest velmi důležitou spojkou Moravy a Slovenska. Hukvaldské panství mělo sídlo všech úřadů na Hukvaldech. Na Hukvaldech stával rozsáhlý hrad, který býval v držení různých majitelů panství. Podle záznamů z archivu na Hukvaldech, byly pod hradem v roce 1875 nalezeny římské mince z 2., 3. a 4. století před Kr., ale zmínky o hradu jsou v listinách teprve od století 13. Okolo roku 1250 připadly Hukvaldy k biskupství olomouckému. K panství hukvaldskému přináležely nejen rozsáhlé lesy, ale také dvory a železářny ve Frýdlantě. Dvorů bylo celkem devět: Hukvaldy, Hájov, Luhy, Staříč, Rovňa, Brušperk, Sviadnov, Karlovice a Rychaltice. Poslední 4 jmenované byly odprodány okolo r. 1830. Luhy a Rovňa v r. 1922, Staříč, polovina Hukvaldů a Hájov odpadly v roce 1924 v důsledku pozemkové reformy. A tak panství zůstal jen zbytkový statek Hukvaldy, což byla pouhá polovina původního dvoru hukvaldského, jehož výtěžek plynul na udržování domu sv. Václava v Olomouci. Administrativně byly Hukvaldy rozděleny v roce 1855 na Hukvaldy a Zadní hory. Od té doby byly samostatně a odděleně spravovány.

ČERVÍK A LOJKASČANKA

